

Posttidning B

Retur till:
Sveriges Facköversättarförening
Box 1091
269 21 Båstad

FOTO: MICHAEL ZAPF

Välkomna till Hamburg!

SFÖ:s utlandsgrupp kommer att anordna en minikonferens i Hamburg, Tyskland nu till senhösten, närmare bestämt den 29 november – perfekt till julmarknaden och julshopping och lagom på väg in i eller ut ur ”Europa”.

Sedan ungefär två år tillbaka finns det en utlandsgrupp inom SFÖ, eftersom ett relativt stort antal av SFÖ:s medlemmar håller till utanför Sverige (nästan 20 procent). I vintras höll en grupp översättare en framgångsrik lokal minikonferens i London.

Nu arrangerar och genomför vi en minikonferens i Hamburg, Tyskland. Vi har lagt grunden och jobbar för närvarande med programmet.

Minikonferensen hålls den 29 november på Junges Hotel i Hamburg.

Vi har lagt ut en liten webbplats om minikonferensen på nätet; eftersom arbetet med SFÖ:s webbplats pågår för fullt just nu så finns den på <http://mini.triacom.com>. All information läggs ut där. Konferensspråken är svenska och tyska; webbplatsen är dock på svenska.

Här kan du anmäla dig redan nu! Och glöm inte att det blir ”först till kvarn” vad gäller de fina hotellrummen direkt på plats.

Om du till och med skulle kunna tänka dig att bidra till programmet är det bara att säga till! Minikonferensen har en egen e-postadress, mini@triacom.com.

PER + THEA DÖHLER
organisatörerna

Minikonferens: Är du generalist, specialist eller medlöpare?

FOTO: STOCKXPFT

Digert program på lyckad minikonferens i Hamburg.

Vad har du för vision idag? "Lyssnar" du på texten innan du översätter den? Det var några tankeställare man fick då SFÖ:s utlandsgrupp träffades i Hamburg. Ett 25-tal kollegor från Sverige, Tyskland och Danmark deltog.

– Det finns inget företag, vare sig stort eller litet, som kan klara sig utan företagsekonomiska kunskaper, och det gäller även översättare, förklarade Thea Döhler från Triacom Konsulttjänst i sitt föredrag om vår företagarrull.

– Som översättare har man sju uppgifter vilande på ens axlar utöver själva översättandet, fick vi veta av Thea Döhler, företagsekonom, psykolog och översättare.

Har du en vision?

För det första måste man sätta upp en vision, ett mål för sin verksamhet. Men hur ser det då ut med visionen? Hur sätter jag upp den? Ett sätt kan vara att fundera över vad man hade för drömmar som barn. Vad ville man då? Bli en berömd författare kanske? Eller vinna pris för bästa reklamtexter? Vad har det blivit av dessa drömmar idag? Har de förändrats? Oavsett hur målet ser ut idag, så behöver man en strategi för att nå det. Det är som med skutan på havet: har man inget navigationssystem tar det längre tid att ta sig fram.

Marknadspositionen

Sedan måste man ha en mission för verksamheten. Vad vill jag göra? Vill jag bara översätta eller kan jag även tänka mig att erbjuda andra tjänster, typ korrekturläsning, språkgranskning, sättning eller kanske rent av originalproduktion? En annan viktig uppgift är positioneringen, att analysera sin position på marknaden. Var står jag idag och vad vill jag? Vem vill jag jobba för? Är jag en generalist som gör det mesta, en specialist med några få fackområden eller är jag rent av en medlöpare?

Medlöparen

– Att vara medlöpare är inte fult, menade Thea Döhler. Vill man med liv och lust ägna sig åt att översätta och låta andra göra marknadsföringsjobbet åt en, så är det helt okay. Man måste bara veta vad man vill.

Den femte uppgiften som man inte kommer ifrån som översättare heller är att organisera verksamheten och se till att man har en god översikt över vad som händer och sker. Hit hör bland annat att hantera och förvalta all inströmmande information på rätt sätt, så att den alltid finns till hand när den behövs. Kundstyrning och sophantering är också viktiga uppgifter. Vilka kunder ska jag satsa på? Vem är min perfekta kund? Hur ser det ut på skrivbordet och i datorn?

Är man medveten om dessa uppgifter och att man inte bara är kapten, utan även styrman och matros på företags-skutan, ja då har man alla chanser i världen att styra skutan mot rätt mål.

Hur kvalitetsgranska kreativa texter?

Att producera "bra" texter är ett mål som vi alla har. Men vad är en bra text? Vad är en bra översättning? Jörg Heine-mann, språkvetare och forskare inom kritisk diskursanalys från SKH Sprach-Kontor Hamburg GmbH, tog oss med på en spännande utflykt i vilka funktionella krav som ställs på en text och vilken stilnivå – eller vilka olika stilnivåer! – den måste hålla.

– Det är bara på ett mycket ytligt plan som kvaliteten på en översättning bedöms efter sådana faktorer som stavning och grammatik, menade han.

En översättning kan faktiskt bli bättre än originalet. Med bättre menas att den kan bli precisare, funktionellare och ändamålsenligare.

I översättningsbranschen finns olika metoder för att beskriva kvalitet. En av dem tar inte hänsyn till grammatiken eller andra formella egenskaper som rör språket. Istället tittar man på texterna

med hänsyn till deras praktiska funktion.

Teoretiskt sett utgår man ifrån det faktum att man lär sig språkliga funktionsmönster genom sociala processer. Alla språkanvändare – barn som vuxna – har därför tillgång till dessa mönster. En talare vet intuitivt hur man kan skapa en viss typ av text och vilka språkliga medel man kan använda sig av. Som lyssnare vet man också på samma sätt vilken funktion en text har eller bör ha.

Översättaren som lyssnare och talare

Talarens och lyssnarens roll kan även överföras på översättaren. Vi får då följande mönster: Översättaren som befinner sig mitt i översättningsprocessen intar först rollen som lyssnare och sedan som talare. När man läser texten och försöker förstå den övertar man lyssnarens roll för att sedan under själva översättningsprocessen gå in i talarens roll.

Är danska svårt?

För alla oss som vändades på gymnasiet när det var dags att läsa dansk litteratur på svensktimmen avslutade Tomas Öhrn med att på ett mycket personligt sätt kåsera kring ämnet *Är danska svårt?*

Som skåning har han djuplodande erfarenheter i ämnet och vi fick ta del av speciella stötestenar för den svensktalande. För den som pendlar mellan Malmö och Köpenhamn kan det kanske vara bra att veta att blöd inte betyder blött utan mjukt och att blött heter våd, att köttbulle heter frikadelle och frikadell heter ködbulle. För att inte tala om dessa siffror: halvtreds, tres, firs och halvfems. Nu förstår jag varför jag talar tyska med min danska kollega. Avslutningsvis ska tilläggas att alla kringaktiviteter var mycket givande tillfällen att få lära känna och samspråka med nya kolleger i branschen.

LENA SAMUELSSON